

**Najwyższa Izba Kontroli
Delegatura w Warszawie**

Warszawa, 18 lutego 2011 r.

**Pan
Rafał Kapler
Prezes Zarządu
Narodowego Centrum Sportu Sp. z o.o.
Warszawa**

P/10/072
LWA-4101-32-02/2010

**WYSTĄPIENIE POKONTROLNE
(jednolity tekst)**

Na podstawie art. 2 ust. 1 ustawy z dnia 23 grudnia 1994 r. o Najwyższej Izbie Kontroli¹, zwanej dalej *ustawą o NIK*, Najwyższa Izba Kontroli skontrolowała działania Narodowego Centrum Sportu Sp. z o.o. (NCS) w zakresie przygotowania do organizacji finałowego turnieju Mistrzostw Europy w Piłce Nożnej UEFA EURO 2012, zrealizowane w latach 2009 (IV kwartał)-2010.

W związku z kontrolą, której wyniki przedstawione zostały w protokole podpisanym 21 stycznia 2011 r., Najwyższa Izba Kontroli na podstawie art. 60 ustawy o NIK, przekazuje Panu Prezesowi niniejsze wystąpienie pokontrolne.

Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie z uchybieniami skontrolowaną działalność.

Formułując tę ocenę NIK uwzględniła prawidłową realizację przez NCS zobowiązań wynikających z umowy podpisanej 2 maja 2007 r. z UEFA, w sprawie przygotowania Stadionu na finałowe rozgrywki Mistrzostw Europy 2012 (zwanej dalej umową stadionową)² oraz umowy o powierzeniu spółce celowej zadań związanych z przygotowaniem i wykonaniem przedsięwzięcia Euro 2012, zawartej z Ministrem Sportu i Turystyki 23 grudnia 2008 r.³, w tym w szczególności w zakresie budowy stadionu i zagospodarowania otaczającego terenu, przygotowania stadionu do organizacji turnieju oraz przebudowy

¹ Dz. U. z 2007 r. Nr 231, poz. 1701 ze zm.

² Wraz z aneksem zaakceptowanym przez UEFA 26 października 2010r.

³ Dalej: umowa o powierzeniu

odcinka ul. Wybrzeże Szczecińskie, a także współpracę z innymi jednostkami zaangażowanymi w przygotowania do turnieju.

1. W 2010 r. Spółka na inwestycje związane z budową Stadionu Narodowego⁴ wydatkowała kwotę brutto 863 068,0 tys. zł⁵, stanowiącą 99,2%⁶ planu po zmianach (870 055,6 tys. zł). Od początku inwestycji wydatkowano 1 337 108,3 tys. zł, tj. 70% środków planowanych na inwestycję (1 914 613,0 tys. zł). Planowana kwota wydatków na realizację inwestycji nie uległa zmianie. W kontrolowanym okresie zmieniono warunki umowy na budowę SN nr 06/NCS/2009 z 4 maja 2009 r. Spółka zawarła z Generalnym Wykonawcą trzy aneksy⁷, na podstawie których przedłużono termin realizacji umowy do 30 czerwca 2011 r. (tj. o 57 dni) oraz obniżono wynagrodzenie wykonawcy o kwotę ogółem 3 568,4 tys. zł. Ponadto z konsorcjum wykonawców ALPINE zawarto dwie dodatkowe umowy na roboty budowlane, nieobjęte dotychczasową umową, na kwotę ogółem 2 072,5 tys. zł⁸. Wynagrodzenie wykonawcy na koniec 2010 r. wynosiło 1 526 865,3 tys. zł tj. o 1 495,8 tys. zł mniej niż określono w umowie z dnia 4 maja 2009 r.

W ocenie NIK zawarcie powyższych aneksów i umów było zasadne i celowe, a wydłużenie terminu zakończenia realizacji umowy wynikało z konieczności dostosowania do wymogów i zmian projektowych oraz wynikało z opóźnień w realizacji robót budowlanych spowodowanych wpływem zimowych warunków atmosferycznych 2009/2010 r. Stwierdzono jednak, że zawierając dodatkową umowę o wartości brutto 1 851,4 tys. zł, Zarząd niezgodnie z wymogiem § 6 ust. 3 pkt 1 umowy o powierzeniu, nie dopełnił obowiązku uzyskania zgody Rady Nadzorczej na jej zawarcie. Na koniec 2010 r. realizacja robót budowlanych była zgodna z terminami określonymi w harmonogramie rzeczowym.

NIK pozytywnie ocenia realizację zadań związanych z nadzorem inwestorskim nad budową SN. W kontrolowanym okresie nadzór nad budową, w rozumieniu przepisów *ustawy z dnia 7 lipca 1994 r. Prawo budowlane*⁹, wykonywało 32 inspektorów nadzoru budowlanego. W 2010 r. inspektorzy dokonali 86 protokolarnych odbiorów częściowych robót, realizowanych zgodnie z harmonogramem.

⁴ Dalej: SN

⁵ (I etap budowy – 132 116 000 zł; II etap budowy – 1 111 103 848 zł; Projektowanie + nadzór autorski – 60 333 364 zł; inne – 33 555 042).

⁶ W tym: projekt + nadzór autorski – 178,5%, roboty budowlano-instalacyjne II etap – 100,2%, urządzenia aktywne sieci komputerowej – 91,9%, ekspertyzy, analizy, opinie – 103,9% i rezerwa – 3,7%.

⁷ Aneksem nr 1 z 9 czerwca 2010 r. m.in. przedłużono termin osiągnięcia całkowitego zakończenia wykonania umowy ustalając go na 30 czerwca 2011 r. (wydłużenie o 57 dni), aneksem nr 2 z 21 października 2010 r. obniżono wynagrodzenie wykonawcy o kwotę 1 427,4 tys. zł, aneksem nr 3 z 29 października 2010 r. obniżono wynagrodzenie wykonawcy o kwotę 2 141,0 tys. zł.

⁸ Umowa nr 16/NCS/2009/A 2010 z 24 sierpnia 2010 r. na kwotę 221 091 zł, umowa nr 06/NCS/2009/B 2010 z 15 listopada 2010 r. na kwotę 1 851 387 zł.

⁹ Dz. U. z 2010 r. Nr 243, poz. 1623

Planowany termin zakończenia większości robót ustalono na 30 czerwca 2011 r. NIK zwraca uwagę na fakt, że spiętrzenie prac w końcowym etapie realizacji budowy SN może spowodować konieczność usuwania ewentualnych usterek po tym dniu i niedotrzymanie terminu oddania Stadionu do użytkowania. Na powyższą kwestię wskazała także UEFA w raporcie z 12 lutego 2010 r.

2. NIK pozytywnie ocenia działania podjęte na rzecz zmiany zapisów zawartych w umowie stadionowej dotyczących: terminu oddania Stadionu (skrócenie okresu z 2 lat do 1 roku przed pierwszym meczem turniejowym), wymogów technicznych nałożonych na właściciela i/lub operatora stadionu (m.in.: wymogów dot. powierzchni przeznaczonej dla UEFA) oraz zasad ponoszenia kosztów w przypadku wnoszenia przez UEFA zmian do wcześniejszych projektów. Na podstawie aneksu do umowy stadionowej podpisanego w dniu 26 października 2010 r. UEFA wyraziła zgodę na pełnienie przez NCS funkcji operatora SN.

NIK pozytywnie ocenia realizację zobowiązań wynikających z umowy stadionowej. W 2010 r. ustalono kalendarz imprez sportowych do czasu rozpoczęcia turnieju, Spółka na bieżąco współpracowała z przedstawicielami UEFA w celu dostosowania obiektu i terenów wokół SN do zobowiązań zaciągniętych wobec UEFA, a także uruchomiła procedury mające na celu wyposażenie stadionu oraz zapewnienie jego funkcjonowania i wykorzystania.

3. NIK nie wnosi zastrzeżeń do realizacji przez NCS zadań wynikających z umowy o powierzeniu.

Aneksem nr 1¹⁰ do umowy o powierzeniu Minister Sportu i Turystyki, reprezentując Skarb Państwa, rozszerzył zadania Spółki m.in. o zagospodarowanie terenu wokół SN oraz przygotowanie do organizacji turnieju EURO 2012 i zarządzanie SN.

Zgodnie z § 3 ust. 3 pkt 2 aneksu z 5 sierpnia 2010 r. Spółka sporządziła biznesplan dla zarządzania nieruchomością w tym SN, który 3 grudnia 2010 r. został przekazany do zaopiniowania Radzie Nadzorczej. Stwierdzono jednak, że do dnia zakończenia kontroli Rada Nadzorcza nie wydała opinii dotyczącego biznesplanu.

Spółka zgodnie z postanowieniami umowy z 20 maja 2010 r. zawartej pomiędzy Ministrem Sportu i Turystyki, a Prezydentem m.st. Warszawy prawidłowo reprezentowała interesy Skarbu Państwa przy przebudowie drogi ul. Wybrzeże Szczecińskie.

Spółka przygotowała również projekt porozumienia dotyczącej zagospodarowania terenu otaczającego SN poprzez budowę ciągów pieszych i dróg dojazdowych wraz z niezbędną infrastrukturą podziemną oraz zagospodarowaniem terenów zielonych. Do dnia

¹⁰ Aneks podpisany 5 sierpnia 2010 r.

zakończenia kontroli porozumienie nie zostało podpisane z władzami m.st. Warszawy. Zgodnie z postanowieniami konkursu na opracowanie koncepcji zagospodarowania przestrzennego terenu otoczenia SN, zorganizowanego przez Ministra Sportu i Turystyki, Spółka 17 listopada 2010 r. zawarła z konsorcjum JEMS/Davos umowę na opracowanie, w terminie 120 dni od zatwierdzenia przez zamawiającego I etapu koncepcji, opracowania II etapu koncepcji, oraz wielobranżowej dokumentacji projektowej zagospodarowania terenu.

NIK zwraca uwagę na działania Spółki związane z postępowaniem o udzielenie zamówienia publicznego w trybie konkursu na opracowanie koncepcji oraz realizację imprezy pod nazwą „Otwarcie Stadionu Narodowego w Warszawie”. Spółka zaakceptowała decyzję Sądu Konkursowego o zorganizowaniu wyjazdowego posiedzenia w celu wyłonienia najkorzystniejszej oferty. Spółka wyraziła również zgodę na zorganizowanie tego wyjazdu i pokrycie jego kosztów przez Generalnego Wykonawcę budowy, choć w tym zakresie nie zawarła stosownego porozumienia w sprawie sponsoringu, do czego była upoważniona na podstawie § 3 ust. 3 pkt 7 umowy o powierzeniu. O powyższym fakcie Spółka nie informowała również organów nadzorujących.

4. W okresie objętym kontrolą Spółka terminowo przekazywała sprawozdania z realizacji zadań określonych umową stadionową i umową o powierzeniu, występowała z comiesięcznym zapotrzebowaniem na środki finansowe na utrzymanie Spółki i terminowo rozliczała ich wykorzystanie oraz w terminie złożyła projekty budżetu: operacyjnego NCS i inwestycyjnego na rok 2011. Zawarte przez Spółkę w 2010 r. umowy na roboty, dostawy i usługi poprzedzone były procedurą wynikającą z ustawy z dnia 29 stycznia 2004 r. *Prawo zamówień publicznych*¹¹. Do 30 listopada 2010 r. koszty utrzymania Spółki wyniosły 11 088,6 tys. zł, co stanowiło 79,4% planu operacyjnego na 2010 r.

5. Spółka prawidłowo realizowała wnioski pokontrolne sformułowane po kontrolach NIK przeprowadzonych w latach 2008–2009.

Przedstawiając powyższe oceny i uwagi Najwyższa Izba Kontroli wnosi o:

1. Wylimitowanie przypadków zawierania umów o wartościach przekraczających kwoty określone w § 6 ust 3 umowy o powierzeniu bez zgody organów Spółki.
2. Wyrażanie zgody na sponsorowanie lub korzystanie z praw autorskich po uprzednim zawarciu umów.
3. Objęcie szczególnym nadzorem prac w końcowym etapie realizacji budowy SN, aby nie doszło do niedotrzymania terminu oddania Stadionu do użytkowania.

¹¹ Dz. U. z 2010 r. Nr 113, poz. 759 ze zm.

Najwyższa Izba Kontroli, na podstawie art. 62 ust. 1 *ustawy o NIK*, zwraca się do Pana Prezesa o przesłanie w terminie miesięcznym od daty otrzymania niniejszego wystąpienia pokontrolnego, informacji o sposobie wykorzystania uwag i wykonania wniosków, bądź o podjętych działaniach na rzecz realizacji wniosków lub przyczynach niepodjęcia takich działań.

Zgodnie z treścią art. 61 ust. 1 *ustawy o NIK*, w terminie 7 dni od daty otrzymania niniejszego wystąpienia pokontrolnego, przysługuje Panu prawo zgłoszenia na piśmie do dyrektora Delegatury NIK w Warszawie, umotywowanych zastrzeżeń w sprawie ocen, uwag i wniosków zawartych w tym wystąpieniu.

W razie zgłoszenia zastrzeżeń, zgodnie z art. 62 ust. 2 *ustawy o NIK*, termin nadesłania informacji, o której mowa wyżej, liczy się od dnia otrzymania ostatecznej uchwały właściwej Komisji NIK.